

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2019. gada 19. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Direktīva 2000/31/EK – Informācijas sabiedrības pakalpojumi – Direktīva 2006/123/EK – Pakalpojumi – Sakaru nodibināšana starp profesionāliem vai privātiem izmitinātājiem, kuru rīcībā ir izīrējamas izmitināšanas vietas, un personām, kas šādas vietas meklē – Kvalifikācija – Valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēti vairāki ierobežojumi darbam nekustamā īpašuma aģenta profesijā – Direktīva 2000/31/EK – 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta otrais ievilkums – Pienākums paziņot pasākumus, ar kuriem tiek ierobežota informācijas sabiedrības pakalpojumu sniegšanas brīvība – Nepaziņošana – Iespēja atsaukties – Kriminālprocess ar civilprasītāja piedalīšanos

Lietā C-390/18

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *tribunal de grande instance de Paris* (Parīzes Vispārējā pirmās instances tiesa, Francija) izmeklētājtiesnesis iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2018. gada 7. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2018. gada 13. jūnijā, kriminālprocesā pret

X,

piedaloties:

YA,

Airbnb Ireland UC,

Hôtelière Turenne SAS,

Association pour un hébergement et un tourisme professionnels (AHTOP),

Valhotel,

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], palātu priekšsēdētāji A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], J. Regans [*E. Regan*], P. D. Švirebs [*P. G. Xuereb*] un L. S. Rosi [*L. S. Rossi*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*], D. Švābi [*D. Šváby*] (referents) un N. Pisarra [*N. Piçarra*],

ģenerālvokāts: M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretāre: V. Džakobo-Peironnēla [*V. Giacobbo-Peyronnel*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 14. janvāra tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – franču.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Airbnb Ireland UC* vārdā – *D. Van Liedekerke, O. W. Brouwer* un *A. A. J. Pliego Selie, advocaten*,
- *Association pour un hébergement et un tourisme professionnels (AHTOP)* vārdā – *B. Quentin, G. Navarro* un *M. Robert, avocats*,
- Francijas valdības vārdā – *E. de Moustier* un *R. Coesme*, pārstāvji,
- Čehijas Republikas valdības vārdā – *M. Smolek, J. Vláčil* un *T. Müller*, pārstāvji,
- Spānijas valdības vārdā – *M. J. García-Valdecasas Dorrego*, pārstāve,
- Luksemburgas valdības vārdā – sākotnēji *D. Holderer*, pēc tam *T. Uri*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *L. Malferrari, É. Gippini Fournier* un *S. L. Kaléda* pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2019. gada 30. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 3. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2000/31/EK (2000. gada 8. jūnijs) par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (Direktīva par elektronisko tirdzniecību) (OV 2000, L 178, 1. lpp.).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar kriminālprocesu pret X tostarp par līdzekļu pārvaldīšanu nekustamā īpašuma un komerclīdzekļu starpniecības un pārvaldības darbību veikšanai, ko veic persona bez profesionālās apliecības.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 98/34

- 3 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 98/34/EK (1998. gada 22. jūnijs), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu, un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu sfērā (OV 1998, L 204, 37. lpp.), redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/48/EK (1998. gada 20. jūlijs) (OV 1998, L 217, 18. lpp.) (turpmāk tekstā – “Direktīva 98/34”), 1. panta pirmās daļas 2. punktā ir paredzēts:

“Šajā direktīvā piemēro šādus terminus:

[..]

- 2) “pakalpojums” – jebkāds Informācijas sabiedrības pakalpojums, tas ir, jebkāds pakalpojums, ko parasti sniedz par atlīdzību no attāluma, ar elektroniskiem līdzekļiem un pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma.

Šajā definīcijā:

- “no attāluma” nozīmē, ka pakalpojumus sniedz bez vienlaicīgas pušu klātbūtnes,
- “ar elektroniskiem līdzekļiem” nozīmē, ka pakalpojumus nosūta un galamērķī saņem ar elektroniskas apstrādes (ieskaitot digitālu kompresiju) un informācijas uzglabāšanas aparatūras palīdzību un ka tos pilnībā pārraida, nosūta un saņem pa vadiem, pa radio ar optiskiem vai citiem elektromagnētiskiem līdzekļiem,
- “pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma” nozīmē, ka pakalpojumus sniedz, pārraidot informāciju pēc individuāla pieprasījuma.

[..]”

Direktīva (ES) 2015/1535

- 4 No 2015. gada 7. oktobra Direktīva 98/34 ir atcelta un aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (OV 2015, L 241, 1. lpp.).
- 5 Direktīvas 2015/1535 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir noteikts:

“Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

[..]

- b) “pakalpojums” ir jebkāds Informācijas sabiedrības pakalpojums, tas ir, jebkāds pakalpojums, ko parasti sniedz par atlīdzību no attāluma, ar elektroniskiem līdzekļiem un pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma.

Šajā definīcijā:

- i) “no attāluma” nozīmē, ka pakalpojumu sniedz bez vienlaicīgas pušu klātbūtnes,
- ii) “ar elektroniskiem līdzekļiem” nozīmē, ka pakalpojumu nosūta un galamērķī saņem ar elektroniskas apstrādes (ietverot digitālu kompresiju) un datu uzglabāšanas aparatūras palīdzību un ka to pilnībā pārraida, nosūta un saņem pa vadiem, pa radio ar optiskiem vai citiem elektromagnētiskiem līdzekļiem,
- iii) “pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma” nozīmē, ka pakalpojumu sniedz, pārraidot datus pēc individuāla pieprasījuma.

Norādošs to pakalpojumu saraksts, uz kuriem neattiecas šī definīcija, ietverts I pielikumā.”

- 6 Šīs direktīvas 5. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Saskaņā ar 7. pantu dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu jebkuru tehnisko noteikumu projektu, izņemot gadījumus, ja tas pārņem visu starptautiskā vai Eiropas standarta tekstu – tādā gadījumā pietiek ar informāciju par attiecīgo standartu; tās paziņo Komisijai pamatojumu šādu tehnisku noteikumu pieņemšanas vajadzībai, ja minētais pamatojums jau nav paskaidrots projektā.

[..]”

- 7 Direktīvas 2015/1535 10. panta otrajā daļā ir noteikts, ka atsauces uz Direktīvu 98/34 turpmāk uzskata par atsaucēm uz Direktīvu 2015/1535.

Direktīva 2000/31

8 Direktīvas 2000/31 8. apsvērumā ir teikts:

“Šīs direktīvas mērķis ir radīt juridisko struktūru, lai nodrošinātu brīvu informācijas sabiedrības pakalpojumu apriti starp dalībvalstīm, nevis saskaņotu pašu krimināltiesību jomu.”

9 Redakcijā, kas bija spēkā pirms Direktīvas 2015/1535 stāšanās spēkā, “informācijas sabiedrības pakalpojumi” Direktīvas 2000/31 2. panta a) punktā tika definēti kā pakalpojumi Direktīvas 98/34 1. panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē. Kopš šīs stāšanās spēkā šī atsauce ir uzskatāma par izdarītu uz Direktīvas 2015/1535 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

10 Direktīvas 2000/31 2. panta h) punktā ir paredzēts:

“h) “koordinēta joma”: prasības, kas noteiktas dalībvalstu juridiskajās sistēmās un kas piemērojamas informācijas sabiedrības pakalpojumu sniedzējiem vai informācijas sabiedrības pakalpojumiem, neatkarīgi no tā, vai tās ir vispārējas, vai arī tās ir īpaši izveidotas šiem pakalpojumiem vai pakalpojumu sniedzējiem.

i) Koordinētā joma attiecas uz prasībām, kuras pakalpojuma sniedzējam jāievēro attiecībā uz:

- informācijas sabiedrības pakalpojuma darbības sākšanu, prasībām, kas saistītas ar kvalifikāciju, atļauju saņemšanu vai paziņošanu,
- informācijas sabiedrības pakalpojuma darbības veikšanu, piemēram, prasībām, kas saistītas ar pakalpojuma sniedzēja uzvedību, prasībām attiecībā uz pakalpojumu kvalitāti vai saturu, tostarp tās, kas piemērojamas reklamēšanai un kontraktiem, vai prasībām, kas saistītas ar pakalpojuma sniedzēja saistībām;

ii) Koordinētā joma neattiecas uz tādām prasībām kā:

- prasībām, kas piemērojamas pašām precēm,
- prasībām, kas piemērojamas preču piegādei,
- prasībām, kas piemērojamas pakalpojumiem, kurus nepiedāvā ar elektroniskiem līdzekļiem.”

11 Šīs direktīvas 3. panta 2. un 4.–6. punkts ir formulēti šādi:

“2. Dalībvalstis koordinētajā jomā noteiktu iemeslu dēļ nedrīkst ierobežot brīvību piedāvāt informācijas sabiedrības pakalpojumus no citas dalībvalsts.

[..]

4. Dalībvalstis var pieņemt pasākumus, lai atkāptos no 2. punkta attiecībā uz noteiktu informācijas sabiedrības pakalpojumu, ja tiek ievēroti šādi noteikumi:

a) pasākumi ir:

i) nepieciešami viena no šādiem iemesliem dēļ:

- sabiedriskā kārtība, jo īpaši kriminālpārkāpumu novēršana, izmeklēšana, atklāšana un kriminālvajāšana, ieskaitot nepilngadīgo aizsardzību un cīņu pret kūdīšanu uz naidu rases, dzimuma, ticības vai tautības dēļ un personu cieņas un goda aizskaršanu attiecībā uz individuālām personām,
- sabiedrības veselības aizsardzība,

- sabiedrības drošība, ietverot valsts drošības un aizsardzības nodrošināšanu,
 - patērētāju aizsardzība, ietverot ieguldītāju aizsardzību;
 - ii) pieņemti pret noteiktiem informācijas sabiedrības pakalpojumiem, kas ierobežo i) punktā minētos mērķus vai kas rada nopietnas aizdomas, ka tie varētu ierobežot šos mērķus;
 - iii) samērīgi ar šiem mērķiem;
- b) pirms attiecīgo pasākumu pieņemšanas, neskarot tiesas procesus, tostarp iepriekšējo izmeklēšanu un darbības, kas veiktas saskaņā ar kriminālizmeklēšanu, dalībvalsts ir:
- prasījusi 1. punktā minētajai dalībvalstij pieņemt pasākumus, taču tā šādus pasākumus nav pieņēmusi, vai tie bijuši nepiemēroti,
 - paziņojusi Komisijai un 1. punktā minētajai dalībvalstij par savu nodomu pieņemt šādus pasākumus.

5. Dalībvalsts steidzamības gadījumā var atkāpties no 4. b) punktā minētajiem noteikumiem. Šādā gadījumā par pasākumiem jāpaziņo Komisijai un 1. punktā minētajai dalībvalstij visīsākajā iespējamajā laikā, norādot iemeslu, kādēļ dalībvalsts uzskata, ka gadījums ir steidzams.

6. Neierobežojot dalībvalsts tiesības veikt attiecīgos pasākumus, Komisija pārbauda paziņoto pasākumu atbilstību Kopienas tiesību aktiem īsākajā iespējamajā laikā; ja tā secina, ka pasākumi neatbilst Kopienas tiesībām, Komisija attiecīgajai dalībvalstij lūdz atturēties no piedāvāto pasākumu pieņemšanas vai nekavējoties pārtraukt attiecīgos pasākumus.”

Direktīva 2006/123/EK

- 12 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV 2006, L 376, 36. lpp.) 3. panta 1. punktā ir noteikts:

“Ja šīs direktīvas noteikumi ir pretrunā ar kādiem noteikumiem citā Kopienas tiesību aktā, ar kuru regulē īpašus aspektus piekļuvei kādai pakalpojumu darbībai vai tās veikšanai konkrētās nozarēs vai konkrētās profesijās, šā cita Kopienas tiesību akta noteikumi prevalē, un tos piemēro attiecīgajās nozarēs vai profesijās. [..]”

Francijas tiesības

- 13 *Loi n° 70-9, du 2 janvier 1970, réglementant les conditions d'exercice des activités relatives à certaines opérations portant sur les immeubles et les fonds de commerce* [1970. gada 2. janvāra Likuma Nr. 70-9 par nosacījumiem, kādos veicamas darbības saistībā ar noteiktiem darījumiem ar nekustamo īpašumu un komercīdzekļiem] (1970. gada 4. janvāra *JORF*, 142. lpp.), redakcijā, kas piemērojama pamatlietas faktiskajiem apstākļiem (turpmāk tekstā – “Ogē likums” [*loi Hoguet*]), 1. pantā ir paredzēts:

“Šā likuma normas piemēro fiziskām un juridiskām personām, kuras pastāvīgi nodarbojas ar – vai sniedz atbalstu, pat ja tas tiek darīts tikai kā blakusdarbība, – tādiem darījumiem ar citām personām piederošu nekustamo īpašumu, kas saistīti ar:

1° apbūvētu vai neapbūvētu mēbelētu vai nemēbelētu nekustamo īpašumu pirkšanu, pārdošanu, meklēšanu, maiņu, sezonālu vai nesezonālu īri/nomu vai apakšīri/apakšnomu;

[..].”

14 Šā likuma 3. pantā ir noteikts:

“Šā likuma 1. pantā minētās darbības var veikt tikai fiziskas vai juridiskas personas, kam ir profesionāla apliecība, kuru atbilstoši *Conseil d’Etat* dekrētā noteiktajai kārtībai un termiņam izsniedz teritoriālās tirdzniecības un rūpniecības palātas priekšsēdētājs vai Ildefransas [*Île-de-France*] departamenta tirdzniecības un rūpniecības palātas priekšsēdētājs un kurā ir norādīti darījumi, ko attiecīgās personas drīkst veikt. [..]

Šo apliecību var izsniegt tikai tām fiziskām personām, kas atbilst šādiem nosacījumiem:

1° tās ir apliecinājušas savas profesionālās spējas;

2° tās ir apliecinājušas, ka tām ir līdzekļu atmaksu nodrošinoša finanšu garantija [..];

3° tās ir apdrošinātas pret finansiālām sekām, kas izriet no civiltiesiskās atbildības saistībā ar profesionālo darbību;

4° tām nav neiespējams vai aizliegts veikt [noteiktās darbības] [..]

[..].”

15 Minētā likuma 5. pantā ir noteikts:

“Šā likuma 1. pantā minētajām personām, kuras saņem [vai] turējumā pārvalda naudas summas [..], ir jāievēro *Conseil d’Etat* dekrētā paredzētie nosacījumi, it īpaši attiecībā uz formalitātēm par reģistru uzturēšanu un maksājuma kvīšu izsniegšanu, kā arī pārējie no pilnvarojuma izrietošie pienākumi.”

16 Šā paša likuma 14. pants ir formulēts šādi:

“Ar brīvības atņemšanu uz sešiem mēnešiem un naudas sodu 7500 EUR apmērā tiek sodītas personas, kas:

a) pastāvīgi nodarbojas ar – vai sniedz atbalstu, pat ja tas tiek darīts tikai kā blakusdarbība, – 1. pantā minētajiem darījumiem, nesaņēmušas 3. pantā paredzēto profesionālo apliecību vai pēc tam, kad tās šo apliecību, izpildot kompetentās administratīvās iestādes rīkojumu, ir tai atdevušas vai arī nav izpildījušas šo pienākumu;

[..].”

17 Ogē likuma 16. pantā ir noteikts:

“Ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem un naudas sodu 30 000 EUR apmērā tiek sodītas personas, kas:

1° saistībā ar 1. pantā minētajiem darījumiem jebkādā statusā un jebkādā veidā saņem vai tur kādas naudas summas, nekustamu vai kustamu mantu vai vērtības:

a) vai nu pārkāpjot 3. pantu;

b) vai pārkāpjot 5. pantā paredzētos nosacījumus par dokumentu glabāšanu un maksājuma kvīšu izsniegšanu, ja ir likumisks pienākums šos dokumentus glabāt un izsniegt šīs maksājuma kvītis;

[..].”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 18 Saskaņā ar Īrijas tiesībām dibinātā un Dublinā (Īrija) reģistrētā sabiedrība *Airbnb Ireland UC* ietilpst *Airbnb* koncernā, kuru veido vairākas sabiedrības, kas tieši vai netieši pieder *Airbnb Inc*, kura ir reģistrēta Amerikas Savienotajās Valstīs. *Airbnb Ireland* piedāvā elektronisku platformu, kuras mērķis ir, saņemot komisijas maksu, nodibināt sakarus, tostarp arī Francijā, starp profesionāliem un privātiem izmitinātājiem, kuru rīcībā ir izīrējamās izmitināšanas vietas, un personām, kas šādu izmitināšanu meklē. Savukārt saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesībām dibinātā un Londonā (Apvienotā Karaliste) reģistrētā sabiedrība *Airbnb Payments UK Ltd* sniedz ar šo sakaru nodibināšanu saistītos tiešsaistes maksājumu pakalpojumus un pārvalda šā koncerna maksājumu darbības Eiropas Savienībā. Bez tam, saskaņā ar Francijas tiesībām dibinātā sabiedrība *Airbnb France SARL*, kas apkalpo *Airbnb Ireland*, nodarbojas ar šīs platformas popularizēšanu Francijas tirgū esošo lietotāju vidū, tostarp rīkojot reklāmas kampaņas mērķauditorijām.
- 19 Papildus šim pakalpojumam, kas izpaužas kā sakaru nodibināšana starp izīrētājiem un īrniekiem ar savas piedāvājumus centralizējošās elektroniskās platformas palīdzību, *Airbnb Ireland* piedāvā izīrētājiem vairākus tādus citus pakalpojumus kā, piemēram, pēc izvēles aizpildāma veidne viņu piedāvājuma satura izklāstīšanai, fotoattēlu pakalpojumi, kurus arī var saņemt pēc izvēles, civiltiesiskās atbildības apdrošināšana, kā arī garantija attiecībā uz zaudējumiem līdz 800 000 EUR. Tā viņu rīcībā arī nodod fakultatīvu rīku, ar kura palīdzību tie var aplēst savas īres maksas apmēru, ievērojot šajā platformā noskaidrotos tirgus vidējos rādītājus. Turklāt, ja izīrētājs akceptē īrnieku, īrnieks pārskaita *Airbnb Payments UK* īres maksu, kurai pieskaitīti 6–12 % no izmaksām un *Airbnb Ireland* sniegtajiem pakalpojumiem. *Airbnb Payments UK* glabā šos naudas līdzekļus izīrētāja uzdevumā, tad 24 stundas pēc īrnieka ierašanās izīrētāja telpās tos pārskaita izīrētājam ar bankas pārskaitījumu, šādi nodrošinot iespēju īrniekam pārliecināties par nekustamā īpašuma esamību un garantējot izīrētājam samaksu. Visbeidzot, *Airbnb Ireland* ir izveidojusi sistēmu, kurā izīrētājs un īrnieks var izteikt atsauksmes, veicot novērtējumu no nulles līdz piecām zvaigznītēm, un ar to var iepazīties attiecīgajā elektroniskajā platformā.
- 20 Praksē, kā izriet no *Airbnb Ireland* paskaidrojumiem, interneta lietotājs, kurš meklē irējamu izmitināšanas vietu, pieslēdzas eponimajai elektroniskajai platformai, norāda, kur viņš vēlas doties, kā arī to, kad un kādā skaitā. Uz šīs informācijas pamata *Airbnb Ireland* viņam piedāvā šiem kritērijiem atbilstošo pieejamo izmitināšanas vietu uzskaitījumu, no kura viņš var pēc savas patikas izraudzīties sev vēlamo vietu un to tiešsaistē rezervēt.
- 21 Tālab attiecīgās elektroniskās platformas lietotāji – izīrētāji vai īrnieki – noslēdz līgumu ar *Airbnb Ireland* par šīs platformas lietošanu un ar *Airbnb Payments UK* par maksājumiem, kas veikti ar šīs platformas starpniecību.
- 22 2017. gada 24. janvārī *Association pour un hébergement et un tourisme professionnels (AHTOP)* [Profesionālās izmitināšanas un profesionālā tūrisma apvienība] iesniedza pieteikumu kriminālprocesa uzsākšanai, iestājoties tajā ar civilprasību, konkrēti – par nekustamā īpašuma un komerc līdzekļu starpniecības un pārvaldības darbību veikšanu bez profesionālās apliecības atbilstoši Ogē likumam laikposmā no 2012. gada 11. aprīļa līdz 2017. gada 24. janvārim.
- 23 Sava pieteikuma pamatošanai šī apvienība apgalvo, ka *Airbnb Ireland* ne tikai nodibina sakarus starp diviem līdzējiem ar savas eponimās platformas palīdzību, bet arī piedāvā papildpakalpojumus, kas ir raksturīgi starpniecības darbībai darījumos ar nekustamo īpašumu.
- 24 Šā pieteikuma rezultātā *procureur de la République près le tribunal de grande instance de Paris* [Parīzes Vispārējās pirmās instances tiesas prokurors] (Francija) 2017. gada 16. martā izvirzīja apsūdzību tostarp par līdzekļu pārvaldīšanu nekustamā īpašuma un komerc līdzekļu starpniecības un pārvaldības darbību veikšanai, ko pretēji Ogē likumam laikā no 2012. gada 11. aprīļa līdz 2017. gada 24. janvārim persona veikusi bez profesionālās apliecības.

- 25 *Airbnb Ireland* apstrīd, ka tā būtu veikusi nekustamā īpašuma aģenta darbību, un ceļ iebildi par to, ka Ogē likums esot nepiemērojams tāpēc, ka tas nav saderīgs ar Direktīvu 2000/31.
- 26 Šajā kontekstā *tribunal de grande instance de Paris* [Parīzes Vispārējās pirmās instances tiesas] izmeklētājtiesnesis prāto, vai *Airbnb Ireland* sniegtais pakalpojums ir kvalificējams kā “informācijas sabiedrības pakalpojums” šīs direktīvas izpratnē, un – apstiprinošas atbildes gadījumā – vai šai direktīvai ir pretrunā tas, ka šai sabiedrībai pamatlietā tiek piemērots Ogē likums, vai arī, gluži pretēji, šai direktīvai nebūt nav pretrunā tas, ka par *Airbnb Ireland* saucamību pie kriminālatbildības tiek spriests, pamatojoties uz šo likumu.
- 27 Šādos apstākļos *tribunal de grande instance de Paris* izmeklētājtiesnesis nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai uz pakalpojumiem, ko [...] *Airbnb Ireland*, izmantojot no Īrijas pārvaldītu elektronisko platformu, sniedz Francijā, attiecas [Direktīvas 2000/31] 3. pantā paredzētā pakalpojumu sniegšanas brīvība?
- 2) Vai uz [Ogē likumā] paredzētajiem ierobežojošajiem noteikumiem par darbu nekustamā īpašuma aģenta profesijā Francijā var atsaukties attiecībā pret [...] *Airbnb Ireland*?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

- 28 *Airbnb Ireland* apgalvo, ka iesniedzējtiesa kļūdaini uzskata *Airbnb Ireland* darbības par Ogē likuma piemērošanas jomā ietilpstošām. Tādu pašu viedokli tiesas sēdē izklāstīja arī Francijas valdība.
- 29 Šajā ziņā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa ir uzdevusi pašas noteiktajos tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu ietvaros un kuru pareizums Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Atteikties lemt par valsts tiesas lūgumu Tiesa var tikai tad, ja ir acīmredzams, ka Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas apstākļiem vai tās priekšmetu, ja problēmai ir hipotētisks raksturs vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesību apstākļi, kas vajadzīgi, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2010. gada 22. jūnijs, *Melki* un *Abdeli*, C-188/10 un C-189/10, EU:C:2010:363, 27. punkts).
- 30 Šajā gadījumā – kā būtībā atzīst Francijas valdība –, lai arī iesniedzējtiesa vaicā, vai uz Ogē likuma tiesību normām var atsaukties attiecībā pret *Airbnb Ireland*, tā šādi rīkojas tāpēc, ka impliciti uzskata, ka šīs sabiedrības sniegtais starpniecības pakalpojums ietilpst šā likuma materiālās piemērojamības jomā.
- 31 Taču nav skaidri redzams, ka iesniedzējtiesas veiktā Ogē likuma interpretācija būtu noteikti izslēdzama, ņemot vērā iesniedzējtiesas nolēmumā minēto valsts tiesību normu formulējumu (pēc analogijas skat. spriedumu, 2010. gada 22. jūnijs, *Melki* un *Abdeli*, C-188/10 un C-189/10, EU:C:2010:363, 28. punkts).
- 32 *Airbnb Ireland* arī apgalvo, ka iesniedzējtiesas nolēmumā ir īsumā izklāstīti Francijas tiesību akti un ka tai esot bijis jāņem vērā citas šo tiesību aktu normas. Savukārt Komisija uzskata, ka šajā nolēmumā nav precizēti faktiskie apstākļi.

- 33 Šajā gadījumā iesniedzējtiesas nolēmumā ir īsi, taču akurāti izklāstīti gan lietā nozīmīgais valsts tiesiskais regulējums, gan strīda rašanās vēsture un būtība. No tā izriet, ka iesniedzējtiesa ir pietiekami izklāstījusi gan faktiskos, gan tiesiskos apstākļus, kuros tā lūdz interpretēt Savienības tiesības, un ka tā ir sniegusi Tiesai visu informāciju, kas vajadzīga, lai Tiesa spētu uz šo lūgumu lietderīgi atbildēt (spriedums, 2006. gada 23. marts, *Enirisorse*, C-237/04, EU:C:2006:197, 19. punkts).
- 34 Šajos apstākļos šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu nav uzskatāms par nepieņemamu kopumā.

Ievada piezīmes

- 35 Savos apsvērumos gan *AHTOP*, gan Komisija apgalvo, ka pamatlietā aplūkotais tiesiskais regulējums ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai Direktīvu 2000/31, bet arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (OV 2005, L 255, 22. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/64/EK (2007. gada 13. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 97/7/EK, 2002/65/EK, 2005/60/EK un 2006/48/EK un atceļ Direktīvu 97/5/EK (OV 2007, L 319, 1. lpp.).
- 36 Šajā ziņā jāvērs uzmanība uz to, ka LESD 267. pantā noteiktās valstu tiesu un Tiesas sadarbības ietvaros Tiesai ir jāsniedz valsts tiesai lietderīga atbilde, kas ļautu izlemt tās izskatīšanā esošo lietu. Tālab Tiesa var no visa iesniedzējtiesas sniegtās informācijas kopuma – tostarp no iesniedzējtiesas nolēmuma motīvu daļas – izdibināt tās Savienības tiesību normas un tos šo tiesību principus, kas ir jāinterpretē, ievērojot pamatlietas priekšmetu, lai, pārformulējot tai uzdotos jautājumus, interpretētu visas tās Savienības tiesību normas, kuras valsts tiesām vajadzīgas, lai izspriestu tajās izskatāmās lietas, pat ja tās šajos jautājumos nav skaidri norādītas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 16. jūlijs, *Abcur*, C-544/13 un C-545/13, EU:C:2015:481, 33. un 34. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 37 Tomēr tikai pašas valsts tiesas ziņā ir noteikt to jautājumu priekšmetu, kurus tā vēlas uzdot Tiesai. Tādējādi, ņemot vērā, ka vajadzība veikt šādu pārformulēšanu neizriet no paša lūguma, Tiesai nav pēc Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantā minēto ieinteresēto personu lūguma jāiztirzā jautājumi, kurus valsts tiesa tai nav uzdevusi. Ja tiesvedības gaitā valsts tiesai nāktos atzīt, ka ir vajadzīgi turpmāki skaidrojumi par Savienības tiesību interpretāciju, tai būtu no jauna jāvērsas Tiesā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 11. jūnijs, *Berlington Hungary u.c.*, C-98/14, EU:C:2015:386, 48. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 38 Tā kā šajā gadījumā prejudiciālajos jautājumos Direktīvas 2005/36 un 2007/64 nav minētas vispār un iesniedzējtiesas nolēmumā nav nekādu citu skaidrojumu, kas mudinātu Tiesu pievērsties šo direktīvu interpretēšanai, lai varētu sniegt lietderīgu atbildi iesniedzējtiesai, tai nav jāizvērtē argumenti attiecībā uz minētajām direktīvām, jo pretējā gadījumā tai būtu jāmaina tai uzdoto jautājumu būtība.

Par pirmo jautājumu

- 39 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2000/31 2. panta a) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tāds starpniecības pakalpojums, kura mērķis ir ar elektroniskas platformas palīdzību par atlīdzību nodibināt sakarus starp iespējamajiem īrniekiem un īslaicīgas izmīnāšanas pakalpojumus piedāvājošajiem profesionālajiem vai neprofesionālajiem izīrētājiem, vienlaikus sniedzot arī vairākus citus tādus pakalpojumus kā, piemēram, veidne viņu piedāvājuma izklāstīšanai, fotoattēlu pakalpojumi, civiltiesiskās atbildības apdrošināšana un garantija attiecībā uz zaudējumiem, rīks īres maksas apmēra aplēsei vai ar šiem izmīnāšanas pakalpojumiem saistītie maksājumu pakalpojumi, ir jā kvalificē kā Direktīvas 2000/31 piemērošanas jomā ietilpstošs “informācijas sabiedrības pakalpojums”.

- 40 Ievadam, pirmkārt, jānorāda, ka neviens no lietas dalībniekiem vai citām ieinteresētajām personām, kas iestājušās šajā tiesvedībā, neapstrīd, ka pamatlietā aplūkotā starpniecības darbība ietilpst jēdzienā “pakalpojums” LESD 56. panta un Direktīvas 2006/123 izpratnē.
- 41 Otrkārt, tomēr ir jāatgādina, ka šī direktīva – saskaņā ar tās 3. panta 1. punktu – nav piemērojama, ja tās noteikumi ir pretrunā tam, kas ir noteikts kādā citā Savienības tiesību aktā, ar kuru regulē īpašus aspektus piekļuvei kādai pakalpojumu darbībai vai tās veikšanai konkrētās nozarēs vai konkrētās profesijās.
- 42 Tādējādi, lai noskaidrotu, vai tāds pakalpojums kā pamatlietā aplūkotais ietilpst Direktīvas 2006/123 piemērošanas jomā – kā apgalvo *AHTOP* un Francijas valdība – vai turpretim Direktīvas 2000/31 piemērošanas jomā – kā apgalvo *Airbnb Ireland*, Čehijas Republikas un Luksemburgas valdības, kā arī Komisija – ir jānoskaidro, vai šāds pakalpojums ir kvalificējams kā “informācijas sabiedrības pakalpojums” Direktīvas 2000/31 2. panta a) punkta izpratnē.
- 43 Šajā ziņā, ņemot vērā laikposmu, kurā notika gan *AHTOP* iesniegtajā pieteikumā minētie fakti, gan kriminālprocess ar civilprasību iesniedzējtiesā, Direktīvas 2000/31 2. panta a) punktā minētā jēdziena “informācijas sabiedrības pakalpojumi” definīcijā vispirms bija atsauce uz Direktīvas 98/34 1. panta pirmās daļas 2. punktu un pēc tam – kopš 2015. gada 7. oktobra – uz Direktīvas 2015/1535 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu. Taču, 2015. gada 7. oktobrī stājoties spēkā Direktīvai 2015/1535, šajā definīcijā netika veikts neviens grozījums, tāpēc šajā spriedumā ir atsauce tikai uz šo direktīvu.
- 44 Saskaņā ar Direktīvas 2015/1535 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu jēdzienā “informācijas sabiedrības pakalpojums” ietilpst “jebkāds pakalpojums, ko parasti sniedz par atlīdzību no attāluma, ar elektroniskiem līdzekļiem un pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma”.
- 45 Šajā lietā iesniedzējtiesa norāda, kā tas izriet no šā sprieduma 18. punkta, ka pamatlietā aplūkotā pakalpojuma mērķis ir ar elektroniskas platformas palīdzību par atlīdzību nodibināt sakarus starp iespējamajiem īrniekiem un īslaicīgas izmīnāšanas pakalpojumus piedāvājošajiem profesionālajiem vai neprofesionālajiem izīrētājiem, lai šiem īrniekiem ļautu rezervēt izmīnāšanas vietu.
- 46 No tā izriet vispirms, ka šis pakalpojums tiek sniegts par atlīdzību, un tas tā ir, lai arī komisijas maksu *Airbnb Payments UK* saņem tikai no īrnieka, nevis arī no izīrētāja.
- 47 Turklāt, ciktāl sakaru nodibināšana starp izīrētāju un īrnieku tiek veikta ar elektroniskas platformas palīdzību bez starpniecības pakalpojuma sniedzēja vienlaicīgas klātbūtnes ar izīrētāju vai īrnieku, minētais pakalpojums ir pakalpojums, kas ir sniegts no attāluma un elektroniski. Protī, nevienā brīdī, kad *Airbnb Ireland* vai *Airbnb Payments UK* slēdz līgumus ar izīrētāju vai īrnieku, līdzēji nekontaktējas kā citādi kā tikai ar eponīmās elektroniskās platformas starpniecību.
- 48 Visbeidzot, attiecīgais pakalpojums tiek sniegts pēc tā saņēmēju individuāla pieprasījuma, jo tam vajadzīgs, lai izīrētājs tiešsaistē izvietotu sludinājumu un šajā sludinājumā ieinteresētais īrnieks nosūtītu individuālu pieprasījumu.
- 49 Tādējādi šāds pakalpojums atbilst četriem Direktīvas 2015/1535 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajiem kumulatīvajiem nosacījumiem un tāpēc principā ir “informācijas sabiedrības pakalpojums” Direktīvas 2000/31 izpratnē.
- 50 Tomēr – kā apgalvo puses un pārējās ieinteresētās personas, kas iestājušās šajā lietā, – Tiesa ir nospriedusi, ka, lai arī starpniecības pakalpojums, kas atbilst visiem šiem nosacījumiem, principā atšķiras no ar to saistītā secīgā pakalpojuma, un tāpēc ir jākvalificē kā “informācijas sabiedrības pakalpojums”, citādi ir gadījumā, ja izrādās, ka šis starpniecības pakalpojums ir neatņemama sastāvdaļa

tādam visaptverošam pakalpojumam, kura galvenais elements ir juridiski kā citādi kvalificējams pakalpojums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 20. decembris, *Asociación Profesional Elite Taxi*, C-434/15, EU:C:2017:981, 40. punkts).

- 51 Šajā gadījumā *AHTOP* būtībā apgalvo, ka *Airbnb Ireland* sniegtais pakalpojums ir neatņemama sastāvdaļa visaptverošam pakalpojumam, kura galvenais elements ir izmitināšana. Šajā ziņā tā uzskata, ka *Airbnb Ireland* ne tikai nodibina sakarus starp divām pusēm ar eponīmas elektroniskās platformas palīdzību, bet gan piedāvā arī papildpakalpojumus, kas raksturīgi starpniecības darbībai darījumos ar nekustamo īpašumu.
- 52 Tomēr, lai arī *Airbnb Ireland* sniegtā starpniecības pakalpojuma mērķis patiešām ir dot izmitināšanas vietas irēšanas iespēju, par kuru nav strīda, ka tā ietilpst Direktīvas 2006/123 piemērošanas jomā, šos pakalpojumus vienojošo saišu iedaba nav tāda, kas ļautu izslēgt šā starpniecības pakalpojuma kvalificējamību par “informācijas sabiedrības pakalpojumu” un tādējādi - Direktīvas 2000/31 piemērojamību tam.
- 53 Proti, šāds starpniecības pakalpojums pēc savas iedabas nav atdalāms no darījuma ar nekustamo īpašumu šā jēdziena tiešā nozīmē, jo tā mērķis ir nevis vienīgi tūlītēji sniegt izmitināšanas pakalpojumu, bet gan drīzāk, pamatojoties uz pieejamo un īslaicīgu izmitināšanu meklējošo personu norādītajiem kritērijiem atbilstošo izmitināšanas vietu strukturētu uzskaitījumu eponīmajā elektroniskajā platformā, nodrošināt rīku, kas ļautu noslēgt līgumus par nākotnē veicamiem darījumiem. Tieši šā uzskaitījuma veikšana gan izīrējamo izmitināšanas vietu īpašnieku, gan šā veida izmitināšanas vietas meklējošo personu labā veido *Airbnb Ireland* pārvaldītās platformas būtisko raksturiezīmi.
- 54 Šajā ziņā piedāvājumu apkopošana saskaņotā izkārtojumā kopā ar rīkiem šo piedāvājumu meklēšanai, atrašanās vietas noteikšanai un salīdzināšanai savas nozīmes dēļ ir pakalpojums, kas nav uzskatāms par gluži vienkāršu palīgpakalpojumu kādam juridiski citādi kvalificējamam visaptverošam pakalpojumam, proti, izmitināšanai.
- 55 Turklāt tāds pakalpojums kā *Airbnb Ireland* sniegtais nekādā ziņā nav obligāti nepieciešams, lai varētu sniegt izmitināšanas pakalpojumus nedz no to izmantojošo īrnieku, nedz izīrētāju viedokļa, jo to abu rīcībā jau izsenis ir daudzi citi kanāli kā, piemēram, nekustamā īpašuma aģentūras, sludinājumi kā papīra, tā arī elektroniskā formātā vai nekustamā īpašuma īrei/nomai veltītas interneta vietnes. Šajā ziņā no tā vien, ka *Airbnb Ireland* tieši konkurē ar šiem nupat minētajiem kanāliem, sniedzot saviem lietotājiem, proti, kā izīrētājiem, tā īrniekiem, novatorisku pakalpojumu, kura pamatā ir informācijas sabiedrības komercdarbībai raksturīgās iezīmes, vēl nav secināms, ka šis pakalpojums būtu obligāti nepieciešams izmitināšanas pakalpojuma sniegšanai.
- 56 Visbeidzot, nedz no iesniedzējtiesas nolēmuma, nedz no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem neizriet, ka *Airbnb Ireland* noteiktu šo platformu izmantojošo izīrētāju prasīto īres maksu vai ierobežotu tās apmēru. Tā vienīgi nodod viņu rīcībā fakultatīvu instrumentu, ar kura palīdzību tie var aplēst savas īres maksas apmēru, ievērojot šajā platformā noskaidrotos tirgus vidējos rādītājus, taču īres maksas noteikšanu atstāj tikai izīrētāja ziņā.
- 57 No tā izriet, ka tāds starpniecības pakalpojums kā *Airbnb Ireland* sniegtais nav pats par sevi uzskatāms par tādu, kas būtu neatņemama sastāvdaļa tādam visaptverošam pakalpojumam, kura galvenais elements ir izmitināšana.
- 58 Neviens no šā sprieduma 19. punktā minētajiem citiem pakalpojumiem – nedz kopā ņemti, nedz katrs pats par sevi – neļauj apšaubīt šo konstatējumu. Gluži pretēji, šie pakalpojumi ir papildpakalpojumi, jo izīrētājiem tie ir nevis pašmērķis, bet gan līdzeklis, kā gūt labumu no *Airbnb Ireland* sniegtā starpniecības pakalpojuma vai piedāvāt izmitināšanas pakalpojumus vislabākajos nosacījumos (pēc

analogijas skat. spriedumus, 2008. gada 21. februāris, *Part Service*, C-425/06, EU:C:2008:108, 52. punkts; 2016. gada 10. novembris, *Baštová*, C-432/15, EU:C:2016:855, 71. punkts, un 2019. gada 4. septembris, *KPC Herning*, C-71/18, EU:C:2019:660, 38. punkts).

- 59 Tas pats ir sakāms vispirms jau par apstākli, ka *Airbnb Ireland* ne vien ar savas eponīmās elektroniskās platformas palīdzību nodibina sakarus starp izīrētājiem un īrniekiem, bet arī nodod izīrētāju rīcībā veidni viņu piedāvājuma satura izklāstīšanai, fakultatīvu izīrējamā īpašuma fotoattēlu pakalpojumu, kā arī sistēmu izīrētāju un īrnieku atsauksmēm, kas ir pieejama nākamajiem izīrētājiem un īrniekiem.
- 60 Šie instrumenti ir saistīti ar starpniecības platformām piemītošo sadarbības loģiku, kas ļauj, no vienas puses, mājokļu meklētājiem izdarīt pilnībā informētu izvēli starp platformā izīrētāju piedāvātajiem mājokļiem un, no otras puses, izīrētājiem būt pilnībā informētiem par to īrnieku nodomu nopietnību, ar kuriem tie, iespējams, slēgs darījumu.
- 61 Tas pats ir sakāms arī par apstākli, ka *Airbnb* koncernā ietilpstošā sabiedrība *Airbnb Payments UK* uzņemas šā sprieduma 19. punktā atgādinātajā kārtībā saņemt īres maksu summu no īrniekiem, lai pēc tam tās nodotu izīrētājiem.
- 62 Šāda norēķinu kārtība, kas ir kopīga liela skaitam elektronisko platformu, ir instruments izīrētāju un īrnieku starpā esošo darījumu drošības garantēšanai, kura esamība vien nemaina pašu starpnieka pakalpojuma būtību, jo īpaši tad, ja šī norēķinu kārtība nav nedz tieši, nedz netieši apvienota ar izmitināšanas pakalpojumu cenu kontroli, kā tas ir konstatēts šā sprieduma 56. punktā.
- 63 Visbeidzot, tas, ka *Airbnb Ireland* piedāvā izīrētājiem garantiju pret zaudējumiem, kā arī iespēju apdrošināt civiltiesisko atbildību, arī nav nekas tāds, dēļ kā mainītos minētās platformas sniegtā starpniecības pakalpojuma juridiskā kvalifikācija.
- 64 Pat kopā ņemti, šie *Airbnb Ireland* sniegtie un šā sprieduma 59.–63. punktā minētie pakalpojumi, būdami vai nebūdami fakultatīvi, neliek apšaubīt šīs sabiedrības sniegtā starpniecības pakalpojuma neatdalāmību un līdz ar to – kvalificējamību par “informācijas sabiedrības pakalpojumu”, jo tie būtiski nemaina šim pakalpojumam piemītošās raksturiezīmes. Šajā ziņā būtu turklāt paradoksāli, ja - kā savu secinājumu 46. punktā norāda ģenerāladvokāts - šādi pievienotās vērtības papildpakalpojumi, ko saviem klientiem elektroniskā platforma sniedz tostarp tālab, lai atšķirtos no saviem konkurentiem, paši par sevi vien, nepastāvēt papildus apstākļiem, izraisītu to, ka mainās šīs platformas darbības iedaba un līdz ar to – juridiskā kvalifikācija.
- 65 Turklāt – pretēji tam, ko apgalvo *AHTOP* un Francijas valdība – tāda starpniecības pakalpojuma kā *Airbnb Ireland* sniegtais funkcionēšanas kārtība nav pielīdzināma kārtībai, kādā funkcionē starpniecības pakalpojums, par kuru ir runa 2017. gada 20. decembra spriedumā *Asociación Profesional Elite Taxi* (C-434/15, EU:C:2017:981, 39. punkts) un 2018. gada 10. aprīļa spriedumā *Uber France* (C-320/16, EU:C:2018:221, 21. punkts).
- 66 Papildus tam, ka nupat minētie spriedumi ne tikai attiecās uz pilsētā veikto pasažieru pārvadājumu specifisko kontekstu, kuram ir piemērojams LESD 58. panta 1. punkts, un ka *Airbnb Ireland* sniegtie pakalpojumi nav salīdzināmi ar tiem, kas tika aplūkoti lietās, kurās tika taisīti iepriekšējā punktā minētie spriedumi, šā sprieduma 59.–63. punktā minētie papildpakalpojumi neliecina par tādu kontroles līmeni, kādu Tiesa ir konstatējusi minētajos spriedumos.
- 67 Proti, Tiesa tajos ir konstatējusi, ka *Uber* īsteno noteicošu ietekmi uz nosacījumiem, ar kādiem pārvadājumu pakalpojumus sniedz šīs sabiedrības nodrošināto lietotni izmantojošie neprofesionālie autovadītāji (spriedumi, 2017. gada 20. decembris, *Asociación Profesional Elite Taxi*, C-434/15, EU:C:2017:981, 39. punkts, un 2018. gada 10. aprīlis, *Uber France*, C-320/16, EU:C:2018:221, 21. punkts).

- 68 Aspekti, ko norāda iesniedzējtiesa un kas ir atgādināti šā sprieduma 19. punktā, neļauj konstatēt, ka *Airbnb Ireland* īstenotu šādu noteicošu ietekmi uz nosacījumiem, ar kādiem tiek sniegti izmīnāšanas pakalpojumi, ar kuriem ir saistīts tās starpnieka pakalpojums, tostarp tāpēc, ka *Airbnb Ireland* nedz tieši, nedz netieši nenosaka prasītās īres maksas apmēru, kā tas ir konstatēts šā sprieduma 56. un 62. punktā, kā arī neveic nedz īrnieku, nedz savā platformā īrei piedāvāto mājokļu atlasī.
- 69 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2000/31 2. panta a) punkts, kurā ir atsauce uz Direktīvas 2015/1535 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tāds starpniecības pakalpojums, kura mērķis ir ar elektroniskas platformas palīdzību par atlīdzību nodibināt sakarus starp iespējamajiem īrniekiem un īslaicīgas izmīnāšanas pakalpojumus piedāvājošajiem profesionālajiem vai neprofesionālajiem izīrētājiem, vienlaikus sniedzot arī vairākus ar šo pakalpojumu saistītus papildpakalpojumus, ir jākvalificē kā Direktīvas 2000/31 piemērošanas jomā ietilpstošs “informācijas sabiedrības pakalpojums”.

Par otro jautājumu

Par kompetenci

- 70 Francijas valdība apgalvo, ka Tiesas kompetencē acīmredzami nav atbildēt uz otro jautājumu, jo iesniedzējtiesa lūdz Tiesai spriest par to, vai *Airbnb Ireland* darbība ietilpst Ogē likuma materiālās piemērošanas jomā, un tātad interpretēt Francijas tiesības.
- 71 No otrā jautājuma formulējuma tomēr izriet, ka iesniedzējtiesa ar to Tiesai vaicā nevis, vai Ogē likums ir piemērojams *Airbnb Ireland* darbībai, bet gan, vai uz šo likumu, par kuru tā ir konstatējusi, ka tas ierobežo informācijas sabiedrības pakalpojumu sniegšanas brīvību, var atsaukties attiecībā pret šo sabiedrību.
- 72 Šis jautājums, kas ir cieši saistīts ar Direktīvas 2000/31 3. panta 4. punkta a) apakšpunktā dalībvalstīm doto iespēju atkāpties no informācijas sabiedrības pakalpojumu brīvas aprites principa, kā arī ar šīs direktīvas 3. panta 4. punkta b) apakšpunktā paredzēto šo dalībvalstu pienākumu paziņot Komisijai un attiecīgajai dalībvalstij par šo principu pārkāpjošajiem pasākumiem, ir jautājums par Savienības tiesību interpretāciju.
- 73 Tādēļ Tiesas kompetencē ir atbildēt uz šo jautājumu.

Par pieņemamību

- 74 Pakārtoti Francijas valdība apgalvo, ka, tā kā iesniedzējtiesa nekonstatē, ka *Airbnb Ireland* darbība ietilpst Ogē likuma materiālās piemērošanas jomā, tās otrajā jautājumā nav izklāstīti iemesli, kādēļ tā vaicā par Direktīvas 2000/31 interpretāciju, un nav norādīts, kādu saikni tā konstatē starp šo direktīvu un Ogē likumu. Tādējādi šis jautājums neatbilstot Tiesas Reglamenta 94. pantā noteiktajām prasībām un tāpēc esot nepieņemams.
- 75 Šajā ziņā, kā izklāstīts šā sprieduma 30. punktā, no otrā jautājuma izriet, ka, pēc iesniedzējtiesas domām, starpniecības pakalpojumi, ko *Airbnb Ireland* sniedz ar eponīmās platformas palīdzību, ietilpst šā likuma materiālajā piemērošanas jomā.
- 76 Turklāt, norādot uz to, ka minētais likums ierobežo tādus pakalpojumus kā pamatlietā aplūkotais starpniecības pakalpojums un informācijas sabiedrības pakalpojumu brīvas aprites principu, kas atzīts Direktīvas 2000/31 1. un 3. pantā, vienlaikus konstatējot, kādas grūtības sagādā šīs direktīvas

interpretācija jautājumā par to, vai uz tādu valsts tiesisko regulējumu kā Ogē likums var atsaukties attiecībā pret *Airbnb Ireland*, iesniedzējtiesa izpilda Reglamenta 94. pantā noteiktās minimālās prasības.

77 Šādos apstākļos otrais jautājums ir pieņemams.

Par jautājuma būtību

78 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa vaicā Tiesai, vai uz pamatlietā aplūkoto tiesisko regulējumu var atsaukties attiecībā pret *Airbnb Ireland*.

79 Šis jautājums izriet no *Airbnb Ireland* argumentācijas par pamatlietā aplūkoto Ogē likuma normu nesaderīgumu ar Direktīvu 2000/31, konkrētāk – par to, ka Francijas Republika neesot izpildījusi nosacījumus, kas paredzēti šīs direktīvas 3. panta 4. punktā, kurā dalībvalstīm ir ļauts pieņemt pasākumus informācijas sabiedrības pakalpojumu brīvas aprites ierobežošanai.

80 Tātad otrais jautājums ir jāsaprot kā tāds, ar kuru ir gribēts noskaidrot, vai Direktīvas 2000/31 3. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka privātpersona var iebilst pret to, ka kriminālprocesā ar civilprasītāja piedalīšanos tai tiek piemēroti dalībvalsts pasākumi, kas ierobežo šīs personas no citas dalībvalsts sniegtā informācijas sabiedrības pakalpojuma brīvu apriti, ja šie pasākumi neatbilst visiem šajā normā paredzētajiem nosacījumiem.

81 Ievadam jākonstatē, ka pamatlietā aplūkotais tiesiskais regulējums – kā norāda iesniedzējtiesa – ir informācijas sabiedrības pakalpojumu brīvu apriti ierobežojošs.

82 Proti, pirmkārt, iesniedzējtiesas norādītās Ogē likuma prasības, t.i. būtībā pienākums būt profesionālās darbības apliecības turētājam, skar piekļuvi pakalpojuma darbībai, kas izpaužas kā sakaru nodibināšana starp izmitināšanas vietu īpašniekiem un personām, kuras šādas izmitināšanas vietas meklē, Direktīvas 2000/31 2. panta h) punkta i) apakšpunkta izpratnē un neietilpst nevienā no izslēgtajām kategorijām, kas minētas šīs direktīvas 2. panta h) punkta ii) apakšpunktā. Otrkārt, tās ir piemērojamas arī pakalpojumu sniedzējiem, kuri ir iedibināti citās dalībvalstīs ārpus Francijas Republikas, tādējādi apgrūtinot viņu veikto pakalpojumu sniegšanu Francijā.

83 Saskaņā ar Direktīvas 2000/31 3. panta 4. punktu dalībvalstis var attiecībā uz kādu koordinētajā jomā ietilpstošu informācijas sabiedrības pakalpojumu pieņemt pasākumus atkāpei no informācijas sabiedrības pakalpojumu brīvas aprites principa, ja tās izpilda divus kumulatīvus nosacījumus.

84 Pirmkārt, saskaņā ar Direktīvas 2000/31 3. panta 4. punkta a) apakšpunktu attiecīgajam ierobežojošajam pasākumam ir jābūt nepieciešamam, lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību, sabiedrības veselības aizsardzību, sabiedrības drošību vai patērētāju aizsardzību, pieņemtam pret noteiktu informācijas sabiedrības pakalpojumu, kas kaitē vai nopietni draud kaitēt šo mērķu sasniegšanai, un visbeidzot – jābūt samērīgam ar šiem mērķiem.

85 Otrkārt, atbilstoši šīs direktīvas 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta otrajam ievilkumam attiecīgajai dalībvalstij – neskarot tiesas procesus, tostarp iepriekšējo izmeklēšanu un darbības, kas veiktas saskaņā ar kriminālizmeklēšanu, – par savu nodomu pieņemt attiecīgos ierobežojošos pasākumus ir pirms tam jāpaziņo Komisijai un tai dalībvalstij, kuras teritorijā ir reģistrēts attiecīgais pakalpojuma sniedzējs.

86 Runājot par šo otro nosacījumu, ir jāteic, ka Francijas valdība neapstrīd, ka Ogē likumu Francijas Republika nav paziņojusi nedz Komisijai, nedz tai dalībvalstij, kurā ir reģistrēta *Airbnb Ireland*, t.i., Īrijai.

- 87 Šajā ziņā ir uzreiz jānorāda, ka apstākļi, ka šis likums tika pieņemts pirms Direktīvas 2000/31 stāšanās spēkā, neatbrīvo Francijas Republiku no tās paziņošanas pienākuma. Kā secinājumu 118. punktā norāda ģenerālvokāts, Savienības likumdevējs nav paredzējis atkāpi, kas ļautu dalībvalstīm saglabāt pirms šīs direktīvas pastāvējušos pasākumus, ar kuriem iespējami tiek ierobežota informācijas sabiedrības pakalpojumu brīva aprīte, neievērojot minētajā direktīvā tālab paredzētos nosacījumus.
- 88 Tātad ir jānoskaidro, vai tas, ka dalībvalsts nav izpildījusi savu Direktīvas 2000/31 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta otrajā ievilkumā paredzēto pienākumu iepriekš paziņot pasākumus, ar kuriem tiek ierobežota iespēja brīvi sniegt informācijas sabiedrības pakalpojumus no citas dalībvalsts, izraisa to, ka uz attiecīgo tiesisko regulējumu nevar atsaukties attiecībā pret privātpersonām – gluži tāpat, kā tas ir gadījumā ar sekām, kas izriet no tā, ka dalībvalsts nav izpildījusi savu Direktīvas 2015/1535 5. panta 1. punktā paredzēto pienākumu iepriekš paziņot tehniskos noteikumus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1996. gada 30. aprīlis, *CIA Security International*, C-194/94, EU:C:1996:172, 54. punkts).
- 89 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jānorāda, ka Direktīvas 2000/31 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta otrais ievilkums paredz konkrētu pienākumu dalībvalstīm iepriekš paziņot Komisijai, kā arī tai dalībvalstij, kuras teritorijā attiecīgais pakalpojuma sniedzējs ir reģistrēts, par savu nodomu pieņemt pasākumu, ar kuru tiktu ierobežota šā informācijas sabiedrības pakalpojuma brīva aprīte.
- 90 Tātad šajā normā paredzētais pienākums ir saturiski pietiekami skaidrs, konkrēts un beznosacījuma, lai varētu tikt atzīts par apveltītu ar tiešu iedarbību un līdz ar to privātpersonas uz šo pienākumu varētu atsaukties dalībvalstu tiesās (pēc analogijas skat. spriedumu, 1996. gada 30. aprīlis, *CIA Security International*, C-194/94, EU:C:1996:172, 44. punkts).
- 91 Otrkārt, no Direktīvas 2000/31 3. panta 2. punkta, lasot to kopsakarā ar tās 8. apsvērumu, ir redzams, ka nav šaubu par to, ka šīs direktīvas mērķis ir nodrošināt informācijas sabiedrības pakalpojumu brīvu aprīti starp dalībvalstīm. Šā mērķa sasniegšanai tiek izmantots mehānisms šo mērķi iespējami apdraudošo pasākumu kontrolēšanai, kas ļauj gan Komisijai, gan dalībvalstij, kuras teritorijā ir reģistrēts attiecīgā informācijas sabiedrības pakalpojuma sniedzējs, pārliecināties par to, vai šie pasākumi ir nepieciešami primāru vispārējo interešu apsvērumu dēļ.
- 92 Turklāt – kā izriet no minētās direktīvas 3. panta 6. punkta – Komisijai, kuras ziņā ir pēc iespējas isākā laikā pārbaudīt paziņoto pasākumu atbilstību Savienības tiesībām, ir pienākums gadījumā, ja tā secina, ka iecerētie pasākumi nav saderīgi ar Savienības tiesībām, lūgt attiecīgajai dalībvalstij atturēties no šo pasākumu pieņemšanas vai nekavējoties pārtraukt attiecīgos pasākumus. Tādējādi šī procedūra ļauj Komisijai novērst to, ka tiek pieņemti vai, vismaz, ka tiek saglabāti LESD pretrunā esoši šķēršļi tirdzniecībai, tostarp piedāvājot attiecīgajos valstu pasākumos veikt izmaiņas (pēc analogijas skat. spriedumu, 1996. gada 30. aprīlis, *CIA Security International*, C-194/94, EU:C:1996:172, 41. punkts).
- 93 Kā norāda tostarp Spānijas valdība un izriet no Direktīvas 2000/31 3. panta 6. punkta – šīs direktīvas 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta otrajā ievilkumā, atšķirībā no tā, kā tas ir Direktīvas 2015/1535 5. panta 1. punkta gadījumā, patiešām netiek formāli paredzēts, ka pasākumu, ar kuru tiktu ierobežota informācijas sabiedrības pakalpojuma brīva aprīte, pieņemt iecerējušajai dalībvalstij būtu pienākums atturēties no jebkādas darbības (*standstill* pienākums). Tomēr – kā norādīts šā sprieduma 89. punktā – atskaitot pienācīgi pamatotus neatliekamības gadījumus, par savu nodomu pieņemt šādu pasākumu attiecīgajai dalībvalstij ir iepriekš jāpaziņo gan Komisijai, gan dalībvalstij, kuras teritorijā ir reģistrēts attiecīgā pakalpojums sniedzējs.
- 94 Ievērojot šā sprieduma 89.–92. punktā izklāstīto, Direktīvas 2000/31 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta otrajā ievilkumā noteiktais iepriekšējas paziņošanas pienākums ir nevis vienkāršs informēšanas pienākums, kas būtu pielīdzināms tam, kas tika aplūkots lietā, kurā pieņemts 1989. gada 13. jūlija spriedums *Enichem Base* u.c. (380/87, EU:C:1989:318, 19.–24. punkts), bet gan būtiska procesuāla

prasība, kas liedz attiecībā pret privātpersonām atsaukties uz informācijas sabiedrības pakalpojumu brīvību apriti ierobežojošiem pasākumiem, kuri nav tikuši paziņoti (pēc analogijas skat. spriedumu, 1996. gada 30. aprīlis, *CIA Security International*, C-194/94, EU:C:1996:172, 49. un 50. punkts).

- 95 Treškārt, 1996. gada 30. aprīļa spriedumā *CIA Security International* (C-194/94, EU:C:1996:172) jautājumā par Direktīvu 2015/1535 rastā Tiesas risinājuma piemērošana attiecībā uz Direktīvu 2000/31 ir jo pamatotāka tāpēc – kā tiesas sēdē to pareizi norādīja Komisija –, ka Direktīvas 2000/31 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta otrajā ievilkumā paredzētais paziņošanas pienākums, atšķirībā no pasākuma, kas tika aplūkots lietā, kurā tika pieņemts minētais spriedums, ir domāts nevis, lai novērstu to, ka dalībvalsts pieņem pasākumus, kas ietilpst tās kompetenču jomā un var nelabvēlīgi ietekmēt pakalpojumu sniegšanas brīvību, bet gan lai novērstu, ka dalībvalsts iejaucas kādas citas dalībvalsts, kurā ir reģistrēts attiecīgā informācijas sabiedrības pakalpojuma sniedzējs, kompetencē.
- 96 No iepriekš izklāstītā izriet, ka tas, ka dalībvalsts nav izpildījusi savu Direktīvas 2000/31 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta otrajā ievilkumā paredzēto pienākumu paziņot pasākumu, ar kuru tiek ierobežota kādā citā dalībvalstī reģistrēta operatora iespēja brīvi sniegt informācijas sabiedrības pakalpojumu, izraisa to, ka uz šo pasākumu nav iespējams atsaukties attiecībā uz privātpersonām (pēc analogijas skat. spriedumu, 1996. gada 30. aprīlis, *CIA Security International*, C-194/94, EU:C:1996:172, 54. punkts).
- 97 Šajā ziņā vēl jānorāda, ka – gluži tāpat kā gadījumā ar tehniskajiem noteikumiem, ko dalībvalsts nav paziņojusi saskaņā ar Direktīvas 2015/1535 5. panta 1. punktu, – iebildi par to, ka nevar atsaukties uz informācijas sabiedrības pakalpojumu brīvu apriti ierobežojošu pasākumu, kurš nav ticis paziņots, var izvirzīt ne tikai kriminālprocesā (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 4. februāris, *Ince*, C-336/14, EU:C:2016:72, 84. punkts), bet arī prāvā starp privātpersonām (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 27. oktobris, *James Elliott Construction*, C-613/14, EU:C:2016:821, 64. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 98 Tāpēc tādā tiesvedībā kā pamatlietā, kurā kādā krimināltiesā notiekošā tiesvedībā privātpersona prasa kādai citai privātpersonai atlīdzināt kaitējumu, kas nodarīts izdarītā nodarījuma rezultātā, tas, ka dalībvalsts nav izpildījusi savu pienākumu paziņot par šo nodarījumu saskaņā ar Direktīvas 2000/31 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta otro ievilkumu, padara minēto nodarījumu paredzošo valsts tiesisko regulējumu par tādu, uz kuru nevar atsaukties attiecībā pret vajāto privātpersonu, un ļauj tai norādīt uz šo pienākuma neizpildi ne tikai pret viņu vērstajā kriminālprocesā, bet arī saistībā ar kaitējuma atlīdzības prasību, ko cēlusi privātpersona, kura šajā procesā piedalās kā civilprasītāja.
- 99 Ņemot vērā gan to, ka Francijas Republika nav paziņojusi Ogē likumu, gan to, ka Direktīvas 2000/31 3. panta 4. punktā paredzētie un šā sprieduma 84. un 85. punktā atgādinātie nosacījumi ir kumulatīvi, ir jākonstatē, ka šis likums katrā ziņā nav piemērojams privātpersonai, kas atrodas tādā situācijā kā pamatlietā *Airbnb Ireland*, neatkarīgi no tā, vai šis likums atbilst pārējiem šajā tiesību normā paredzētajiem nosacījumiem.
- 100 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2000/31 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta otrais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka privātpersona var iebilst pret to, ka kriminālprocesā ar civilprasītāja piedalīšanos tai tiek piemēroti dalībvalsts pasākumi, kas ierobežo šīs personas no citas dalībvalsts sniegtā informācijas sabiedrības pakalpojuma brīvu apriti, ja šie pasākumi nav tikuši paziņoti atbilstoši šai tiesību normai.

Par tiesāšanās izdevumiem

101 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/31/EK (2000. gada 8. jūnijs) par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (Direktīva par elektronisko tirdzniecību), 2. panta a) punkts, kurā ir atsauce uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā, 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tāds starpniecības pakalpojums, kura mērķis ir ar elektroniskas platformas palīdzību par atlīdzību nodibināt sakarus starp iespējamajiem irniekiem un īslaicīgas izmitināšanas pakalpojumus piedāvājošajiem profesionālajiem vai neprofesionālajiem izīrētājiem, vienlaikus sniedzot arī vairākus ar šo pakalpojumu saistītus papildpakalpojumus, ir jākvalificē kā Direktīvas 2000/31 piemērošanas jomā ietilpstošs “informācijas sabiedrības pakalpojums”.
- 2) Direktīvas 2000/31 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta otrais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka privātpersona var iebilst pret to, ka kriminālprocesā ar civilprasītāja piedalīšanos tai tiek piemēroti dalībvalsts pasākumi, kas ierobežo šīs personas no citas dalībvalsts sniegtā informācijas sabiedrības pakalpojuma brīvu apriti, ja šie pasākumi nav tikuši paziņoti atbilstoši šai tiesību normai.

[Paraksti]